

BÁO CÁO TỔNG KẾT ĐỀ TÀI KHOA HỌC CẤP BỘ

" Nghiên cứu và xác định khoa học
việc trung bày và phát huy tác dụng
Khu Dự tích Bác Hồ tại Phủ Chủ tịch Hà nội"

TRUNG TÂM THÔNG TIN TƯ LIỆU
KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

2849
KHO LƯU TRỮ
CÔNG TRÌNH NGHIÊN CỨU

14/10/96

MỤC LỤC

- Tóm tắt nội dung đề tài . Trang 4 .
- Các tác giả thực hiện đề tài Trang 6 .
- Chữ viết tắt trong báo cáo đề tài Trang 7 .

- BÁO CÁO TỔNG KẾT ĐỀ TÀI : " Nghiên cứu và xác định khoa học việc trưng bày và phát huy tác dụng Khu Di tích Bác Hồ ở Phủ Chủ tịch , Hà nội " .

Phần thứ nhất :

- Lời mở đầu Trang 8 .
- 1 - Tính cấp thiết của đề tài Trang 10 .
- 2 - Tình hình nghiên cứu Trang 11 .
- 3 - Mục đích , nhiệm vụ và giới hạn đề tài Trang 11 .
- 4 - Phương pháp nghiên cứu Trang 12 .
- 5 - Sản phẩm của đề tài Trang 12 .

Phần thứ hai : Nội dung báo cáo

Chương I : Cơ sở khoa học và thực tiễn để xây dựng đề tài
Trang 13 .

Chương II : Kết quả thực hiện đề tài

- 1 - Nhà Sàn và những giải pháp khoa học trưng bày .
Trang 15 .
- 2 - Nhà 54 và những giải pháp khoa học trưng bày .
Trang 17 .

3 - Nhà 67 và những giải pháp khoa học trung bày	Trang 18 .
4 - Kết luận 1 : Cần tôn trọng đặc trưng trung bày của Bảo tàng lưu niệm sinh hoạt đời sống là di tích và hiện vật gốc .	Trang 20 .
5 - Nghiên cứu và phát huy tác dụng Khu Di tích Bạc Hồ ở Phủ Chủ tịch .	Trang 21 .
6 - Kết luận 2 : Phải nắm chắc đặc trưng bảo tàng lưu niệm sinh hoạt đời sống để thuyết minh di tích .	Trang 23 .
<u>Phần thứ ba</u> : Những sản phẩm khoa học do đề tài tạo ra .	
I - Về sản phẩm nghiên cứu trung bày .	Trang 24 .
II - Về sản phẩm nghiên cứu phát huy tác dụng .	Trang 25 .
III - Vài nhận xét .	Trang 29 .
<u>Phần thứ tư</u> : Kết luận và kiến nghị .	Trang 31.
Tài liệu tham khảo .	Trang 34.
PHỤ LỤC :	Trang 35.
- Ảnh .	
- Các văn bản ./.	

TÓM TẮT NỘI DUNG ĐỀ TÀI

I - MỤC ĐÍCH ĐỀ TÀI :

1 - Nghiên cứu xác định quan điểm , lý luận và nội dung trung bày các di tích Bác Hồ ở Phủ Chủ tịch đúng như khi Bác còn sống và làm việc ở đây .

2 - Nghiên cứu 3 di tích bất động sản chính ở Phủ Chủ tịch về cách xếp đặt đồ dùng , tài liệu , sách vở ... để trình Bộ cho phép phục hồi nội thất các di tích nói trên .

3 - Nghiên cứu đề xuất mở thêm các di tích nhà 54 , nhà 67 , hầm trú ẩn , ô tô phục vụ Bác trong di tích Phủ Chủ tịch để phục vụ khách thăm quan hiểu sâu hơn về cuộc sống giản dị , đời thường của Bác Hồ vĩ đại của chúng ta .

4 - Nghiên cứu khoa học xây dựng các bản hướng dẫn thăm quan chung và chuyên đề các di tích Phủ Chủ tịch .

5 - Nâng cao chất lượng công tác tuyên truyền tư tưởng , đạo đức , tác phong Bác Hồ với nhân dân trong nước và bạn bè quốc tế .

II - PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU :

- Phương pháp duy vật lịch sử , duy vật biện chứng , phương pháp nghiên cứu lịch sử và phương pháp bảo tàng học .

- Nghiên cứu khảo sát các tài liệu , sổ sách , ảnh chụp do các cán bộ bảo tàng - di tích Bác Hồ ở Phủ Chủ tịch trước đây đã thực hiện từ 1970 đến nay .

- Nghiên cứu sưu tầm bổ sung các tài liệu , hiện vật có liên quan đến 3 di tích chính của Phủ Chủ tịch .

- Dựa vào các nhân chứng lịch sử đã từng phục vụ Bác như các đồng chí Vũ Kỳ , Cù Văn Chúc và các đồng chí khác để miêu tả khoa học làm cơ sở nghiên cứu phục hồi nội thất và phát huy tác dụng các di tích Bác Hồ ở Phủ Chủ tịch .

III - KẾT QUẢ THỰC HIỆN ĐỀ TÀI :

1 - Xây dựng kế hoạch và đề xuất giải pháp khoa học trung bày
3 nội thất chính của di tích Phủ Chủ tịch :

- Nhà Sàn Bác Hồ .
- Nhà 54 .
- Nhà 67 .

2 - Xây dựng danh mục các tài liệu , hiện vật - động sản trong
các di tích Bác Hồ ở Phủ Chủ tịch (20 trang) .

3 - Xây dựng văn bản trình Lãnh đạo Bộ Văn hóa - thông tin
và cấp trên về chủ trương , định hướng , phương pháp khôi phục nội
thất các di tích Bác Hồ ở Phủ Chủ tịch .

4 - Nghiên cứu xây dựng 10 bản viết hướng dẫn thăm quan theo
chuyên đề di tích Bác Hồ ở Phủ Chủ tịch .

5 - Những sản phẩm khoa học đã làm thêm do kết quả nghiên
cứu đề tài này :

- Stru tâm được 1 sưu tập 42 hiện vật quý hiếm là các dụng cụ
y tế chữa bệnh cho Bác Hồ tháng 8.1969 .

- Xác định chụp ảnh được nhân vật lịch sử - đồng chí y tá
Viện Quân y 108 đã hát khúc dân ca cho Bác nghe vào những ngày
cuối cùng của Bác .

- Xây dựng được 3 bộ phim Video về di tích Bác Hồ ở
Phủ Chủ tịch :

- + " 15 năm ấy nơi này " 30' .
- + " Nơi ở và làm việc của Bác ở Phủ Chủ tịch " 18' .
- + " Nơi ở cuối cùng trong cuộc đời của Bác " 11' .

- Xây dựng cuốn sách chuyên đề " 105 lời nói của Bác Hồ "
và 1 tập bưu ảnh " Chủ tịch Hồ Chí Minh sống mãi " chú thích bằng
các tiếng Việt , Anh , Pháp , Trung .

IV - KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ :

- Triển khai đề tài đã có được 5 đóng góp mới về mặt khoa học .
- Đề tài đã nêu lên 4 kiến nghị để tiếp tục nghiên cứu giải quyết.

CÁC TÁC GIẢ ĐỀ TÀI

- 1 - Pts. Trần Việt Hoàn , Giám đốc Khu di tích Phủ Chủ tịch
Chủ nhiệm đề tài .
- 2 - Pts. Nguyễn Thị Oanh , Phó chủ nhiệm đề tài .
- 3 - Cử nhân Bùi Kim Hồng , Phó giám đốc Khu Di tích Phủ Chủ tịch
Ủy viên .
- 4 - Cử nhân Nguyễn Minh Yên , Ủy viên .
- 5 - Cử nhân Lê Kim Dung , Ủy viên .

Chữ viết tắt trong báo cáo đề tài

CHXHCNVN - Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt nam

BT-LN-SH-ĐS - Bảo tàng lưu niệm sinh hoạt đời sống

BTBT - Bảo tồn - Bảo tàng

KDTPCT - Khu Di tích Phủ Chủ tịch

TW - Trung ương

KDT - Khu Di tích

PCT - Phủ Chủ tịch .

CNXH - Chủ nghĩa xã hội .

BÁO CÁO TỔNG KẾT ĐỀ TÀI:

" NGHIÊN CỨU VÀ XÁC ĐỊNH KHOA HỌC
VIỆC TRUNG BÀY VÀ PHÁT HUY TÁC DỤNG
KHU DI TÍCH BÁC HỒ Ở PHỦ CHỦ TỊCH, HÀ NỘI."

PHẦN THỨ NHẤT

LỜI MỞ ĐẦU

Di tích lịch sử văn hóa là nơi ghi dấu những công sức tài nghệ, ý đồ của cá nhân hoặc tập thể con người trong lịch sử để lại. Chúng là tài sản văn hóa quý giá của mỗi địa phương, mỗi dân tộc, mỗi đất nước và của cả nhân loại. Di tích lịch sử văn hóa là những bằng chứng trung thành, xác thực, cụ thể nhất về đặc điểm văn hóa của mỗi đất nước. Ở đó, chứa tất cả những gì thuộc về truyền thống tốt đẹp, về kỹ năng, kỹ xảo, về tâm linh con người. Di tích lịch sử văn hóa bao giờ cũng bao hàm nghĩa tích cực, có giá trị thẩm mỹ cao có sức giải tỏa lớn. Di tích lịch sử văn hóa có khả năng rất lớn vào phát triển khoa học nhân văn, khoa học lịch sử. Di tích lịch sử văn hóa là một bộ mặt quá khứ của mỗi dân tộc, mỗi đất nước. Nhân loại đã tổng kết được rằng, dù phát triển ở trình độ nào, mỗi quốc gia, mỗi đất nước đều không thể không tiến hành bảo tồn di tích. Hoạt động bảo tàng di tích là tuân theo qui luật tất yếu khách quan, không thể xem nhẹ trong hoạt động văn hóa xã hội hàng ngày của mỗi con người mỗi đất nước.

Di tích lịch sử văn hóa chỉ có thể phát huy hết tính ưu việt giá trị lịch sử, chính trị của nó, khi những người làm công tác Bảo tồn bảo tàng tuân theo đúng nguyên lý, nguyên tắc của khoa học chuyên ngành Bảo tồn bảo tàng đòi hỏi.

Trong nghiên cứu bảo tàng học , cũng như trong hoạt động bảo tồn bảo tàng thường gặp 3 cặp từ : bảo quản , bảo vệ , bảo tồn .

- Bảo quản , mang ý nghĩa là tạo ra những phương tiện , sử dụng bằng những biện pháp kỹ thuật (hiện đại , thô sơ) để giữ gìn đối tượng được nguyên vẹn tồn tại lâu dài . Bảo quản mang nghĩa khoa học .

- Bảo vệ , chứa đựng nội dung gồm có qui định hoạt động pháp chế cùng với công việc bảo quản , Bảo vệ mang nghĩa sự vụ nhiều hơn nghĩa khoa học .

- Bảo tồn , mang nghĩa rộng hơn , chẳng những phải hoạt động bảo vệ , gìn giữ cho đối tượng tồn tại nguyên vẹn , lâu dài mà còn khai thác khả năng phát huy tác dụng của đối tượng , phục vụ hoạt động tiến bộ xã hội . Bảo tồn gắn liền với di tích lịch sử văn hóa thành khái niệm và mang nội dung là hoạt động bảo tồn di tích lịch sử văn hóa . Bảo đảm cho hoạt động này đúng nghĩa của bảo tồn thì cần thực hiện khâu việc riêng của lĩnh vực khoa học bảo tồn bảo tàng là trưng bày và phát huy tác dụng . Nhiệm vụ này chính là đưa di tích lịch sử văn hóa vào phục vụ cuộc sống văn hóa của con người .

Từ kinh nghiệm hoạt động của 26 năm qua , từ tình hình đòi hỏi thực tế của đối tượng thăm quan di tích , đồng thời để Khu Di tích Phủ Chủ tịch mang đầy đủ ý nghĩa lịch sử giá trị chính trị đặc biệt của một Khu Di tích lịch sử văn hóa vô giá , có giá trị thẩm mỹ cao , về khoa học lịch sử và nhân văn , chúng tôi xây dựng đề tài khoa học " Nghiên cứu và xác định khoa học việc trưng bày và phát huy tác dụng Khu Di tích lịch sử Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch , Hà nội " .

Đề tài được thực hiện trong 2 năm (1994 - 1995) . Sau đây , chúng tôi xin báo cáo quá trình triển khai và kết quả thực hiện đề tài .

1 - TÍNH CẤP THIẾT CỦA ĐỀ TÀI:

- Bác Hồ ra đi có để lại cho dân tộc , cho quốc gia một di sản vô giá : Nơi ở và làm việc của Người tại Phủ Chủ tịch . Trưng bày và giới thiệu là để tuyên truyền cho linh hồn của di sản này :

- Khu Di tích Bác Hồ tại Phủ Chủ tịch là một kho tư liệu vô cùng quý hiếm , có khả năng để các nhà khoa học liên ngành nghiên cứu khảo sát trên nhiều lĩnh vực khác nhau , là một đối tượng thẩm mỹ rất độc đáo nhiều tiềm ẩn trưng bày và giới thiệu ở đây nhằm đáp ứng những khả năng trên .

- Khu Di tích Bác Hồ tại Phủ Chủ tịch - Khu Di tích lưu niệm quan trọng nhất về cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh , đã đang và sẽ mãi mãi là một khu di tích lưu niệm có thể thực hiện việc giáo dục với hiệu quả xã hội cao nhất , nhẹ nhàng nhưng sâu lắng những giá trị về thẩm mỹ , thuần phong mỹ tục Việt nam cho hiện tại và mai sau . Khoa học trưng bày và tuyên truyền ở Khu Di tích này giúp mọi người tâm thức hướng thượng về đạo đức cao cả của Bác Hồ vĩ đại , mỗi khi chúng ta nghĩ về Người và tới thăm Khu Di tích lịch sử đặc biệt này .

- Khu Di tích đã hình thành , tồn tại , phát triển 26 năm , vì thế ngôn ngữ của nó (trưng bày) phải được nghiên cứu , xem xét một cách nghiêm túc vừa đảm bảo nhiệm vụ phục vụ chính trị nhưng trên cơ sở tôn trọng sự thật lịch sử và khách quan của di tích , để tránh sự cường điệu hóa di tích nhưng cũng không được tâm thường hóa di tích